

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 332/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **PATRIOT GROUP, s. r. o.**, Kpt. Jaroša 29, Trenčín, IČO 45 407 657, zastúpenej Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Kpt. Jaroša 29, Trenčín, proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/249/2014 takto

rozhodol:

- Postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/249/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré **je** Okresný súd Pezinok **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Okresný súd Pezinok **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 332/2024-11 z 2. júla 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú 9. apríla 2024, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/249/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie 2 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v rámci exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Augustínom, PhD., pod sp. zn. EX 314/2014 sťažovateľka ako oprávnená doručila 15. novembra 2021 okresnému súdu ako nový veriteľ dlžníka návrh na zmenu oprávneného a následne 20. apríla 2022 návrh na zastavenie exekúcie. O návrhu na zmenu účastníka konania na strane oprávneného okresný súd rozhodol uznesením č. k. 10Er/249/2014-116 z 31. marca 2023 doručeným sťažovateľke 3. apríla 2023 a o návrhu na zastavenie nebolo do času doručenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky napriek viacerým jej urgenciám rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka uvádza, že z dôvodu pretrvávajúcej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní adresovala predsedovi súdu sťažnosť na prietahy v konaní (datovaná 17. februára 2023, pozn.), na ktorú nedostala žiadnu odpoveď. Vyjadruje presvedčenie, že súd rozhodujúci o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie nemusí skúmať existenciu žiadneho dôvodu na zastavenie exekúcie a má exekúciu bezodkladne zastaviť. Podľa jej názoru ide v zásade o formálny úkon súdu, ktorý si nevyžaduje podrobné oboznámenie so spisovým materiálom alebo zložité právne posudzovanie. Tvrdí, že postup okresného súdu je výrazne poznačený prietahmi, keďže od podania jej návrhu uplynuli dva roky a súd napriek opakovaným urgenciám nekoná.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že súd uznesením č. k. 10Er/249/2014-130 z 2. júla 2024 konanie zastavil a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie v sume 59,98 eur a zároveň jej náhradu trov nepriznal. Keďže proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie, vec bola právoplatne skončená 17. júla 2024 doručením tohto uznesenia sťažovateľke a povinnému. K skutkovej a právnej zložitosti uviedol, že vec patrí do štandardnej agendy súdov, ale zdôraznil, že vzhľadom na neprimerané zaťaženie exekučného oddelenia (niekoľko desiatok tisíc spisov) nebolo možné konať vo veci plynulo a včas ju ukončiť. Navyše, v priebehu konania došlo k zmene zákonného sudcu a táto skutočnosť tiež neprispela k plynulému a efektívnemu konaniu.

5. Keďže z vyjadrenia okresného súdu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by boli v prejednávanej veci spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu, nepovažoval za potrebné doručovať ho na repliku sťažovateľke a v záujme hospodárnosti konania pristúpil k meritórnemu prerokovaniu ústavnej sťažnosti.

IV. Posúdenie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskom okresného súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že nečinnosťou okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, v ktorom má postavenie oprávnenej, došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko, zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Z hľadiska povahy veci ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté konanie nie je možné hodnotiť ako právne a skutkovo zložité, pretože exekučné konania predstavujú štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 78/02, I. ÚS 374/2015) a v správaní sťažovateľky neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania.

11. Podiel na predĺžení napadnutého konania má však samotný okresný súd, keď po doručení návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie (20. apríla 2022) rozhodol o predmetnom návrhu až po vyše dvoch rokoch (2. júla 2024), a to pri absencii akýchkoľvek skutočností, ktoré by mu bránili rozhodnúť. Ústavný súd identifikoval neodôvodnenú absolútnu nečinnosť, navyše aj v tej fáze konania, keď o návrhu na zmenu oprávneného z 15. novembra 2021 okresný súd rozhodol až uznesením z 31. marca 2023, t. j. po roku a štyroch mesiacoch, čo nie je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné.

12. Pokiaľ ide o argumentáciu, ktorou okresný súd poukazuje na svoje nadmerné zaťaženie, je nutné uviesť, že táto skutočnosť nemôže byť dôvodom zmarenia ústavných práv sťažovateľky a nezbavuje štát zodpovednosti za prietahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité

je rozhodnúť, či k prietahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa (m. m. III. ÚS 698/2024).

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd uzatvára, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu namietaných práv sťažovateľky (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

14. Sťažovateľka sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, najmä to, že vec bola krátko po podaní ústavnej sťažnosti právoplatne skončená, majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel (body 2 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania 856,75 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

16. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádza z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom v relevantnom období (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby (§ 11 ods. 3 vyhlášky) uskutočnený v roku 2024 predstavuje sumu 343,25 eur spolu s režijným paušálom v sume 13,73 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 356,98 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti), čo celkovo predstavuje sumu 713,96 eur a po zvýšení o daň z pridanej hodnoty sumu 856,75 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože jej právna zástupkyňa je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnej zástupkyne sťažovateľky vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2024 ústavný súd použil súd sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 %.

17. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

18. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu